

Як бачимо, кожен з етапів розвитку контролінгу був пов'язаний із змінами у зовнішньому бізнес-середовищі і новим баченням ролі контролінгу в управлінському процесі.

Література:

1. Одинцова Т.М. Современные концепции и перспективы развития контроллинга в Украине / Т.М. Одинцова // Вісник СевНТУ: зб. наук. пр. Вип. 116/2011. Серія: Економіка і фінанси. - Севастополь, 2011.- С. 126-132.

Питель С. В., к. е. н., доцент,

Підлужна Н., викладач

(м.Тернопіль)

КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ, АНАЛІЗУ Й АУДИТУ УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ

Наявність на більшості облікових ділянок значної кількості постійної інформації створює сприятливі умови для використання обчислювальної техніки за рахунок створення постійних довідникових масивів (наявності основних засобів, нарахування амортизації та зносу основних засобів, руху основних засобів і т. ін.). Комп'ютерні технології значно зближують усі види обліку і у разі потреби можуть забезпечувати інформацією користувачів за запитом у розрізі різних проміжків часу, в кількісному і вартісному виразах, що важливо при оперативному управлінні. Це не означає їх цілковитого злиття, а свідчить про інтеграцію первинного обліку і спільну ефективну технологію. Оперативність збору, реєстрації та обробки первинної інформації дозволяє своєчасно реагувати на відхилення від оптимальних режимів. За цих обставин у комплексі

вирішується питання автоматизації управління виробничими процесами і процесами збору та документування облікової інформації.

Відсутність єдиного підходу до методики обліку основних засобів з використанням ЕОМ вимагає докладніше розглянути цей комплекс завдань. Методику комплексу завдань автоматизованого робочого місця бухгалтера з обліку основних засобів (АРМБ ООЗ) розглянемо у взаємозв'язку управлінського і фінансового обліку. Призначення АРМБ ООЗ полягає у виконанні системних обліково-контрольних операцій, а саме: автоматизації документування первинної інформації, оперативному управлінні, контролі, аудиті за наявністю і рухом основних засобів; видачі необхідної інформації на друк або екран дисплея за запитом. Для обробки інформації з обліку основних засобів доцільно створювати трирівневу систему АРМБ.

В економічній літературі і практиці автоматизованої обробки облікової інформації використовуються різні технологічні процеси обробки інформації, однак вирішення комплексів завдань обліку в основному зводиться до узагальнення даних на рівні бухгалтерських рахунків і без розгляду питань управління виробничо-господарської діяльності підприємства. Найраціональнішою організацією бухгалтерського обліку, на наш погляд, є запропонована нижче методика з кожного комплексу завдань. Нова технологія вирішення комплексу завдань передбачає такі етапи:

13. підготовку первинної інформації;
14. створення інвентарної картотеки на час впровадження;
15. створення нормативно-довідкової інформації на час впровадження;
16. створення набору даних руху основних засобів;
17. проведення розрахунків на АРМБ і занесення інформації до бази даних;

18. формування інформації для подальшого використання;
19. здійснення аналізу результативної інформації;
20. прийняття управлінських рішень за наявною інформацією;
21. оцінка, планування і прогнозування облікової інформації;
22. перезапис інформації в суміжні АРМБ.

При розробці комп'ютерних технологій потрібно максимально враховувати можливості широкого застосування обчислювальних систем і машин, включаючи техніку для реєстрації, передачі, обробки, зберігання, систематизації і відображення облікової інформації.

Найпростішу і найзручнішу для користувача технологію представляють системи обробки, які оперують табличним або сторінковим поданням інформації. Так, кожне підприємство, створюючи автоматизовану систему бухгалтерського обліку, на етапі її планування змушене самостійно обирати відповідну комп'ютерну програму, яка б найкраще відповідала потребам конкретного підприємства. Тому фахівцям необхідно, насамперед, ознайомитись із класифікацією бухгалтерських програм, вивчити їх функціональні можливості та порівняти зі своїми потребами та вимогами методології обліку.

Призначення АРМБ обліку основних засобів полягає у виконанні системних обліково-контрольних операцій: автоматизації документування первинної інформації; оперативному управлінні, контролі за наявністю і рухом основних засобів, інших необоротних активів, нематеріальних активів; нарахування амортизації та зносу; видачі необхідної інформації на друк або екран дисплея за запитом.

Комп'ютеризація обліку переорієнтовує його переважно на одержання оперативної інформації та її оперативний аналіз з подальшим використанням для прогнозування господарської та іншої діяльності.

Хоча комп'ютерний облік, контроль, аудит, аналіз і регулювання повинні функціонувати як частка єдиної інформаційної системи об'єкта (оскільки є

ефективнішими в поєднанні з комп'ютерним прогнозуванням та плануванням), самі по собі вони функціонально створюють щільну інформаційну систему з властивими для них системними принципами. Вони мусять базуватися на таких принципах, як: єдина система класифікації і кодування; автоматизація збору, реєстрації і передачі інформації; уніфікація, спрощення і типізація документації; автоматизація одержання бухгалтерських реєстрів, звітів та аналітичних форм тощо.

Системи класифікації і кодування визначаються існуючими державними класифікаторами, особливостями господарського об'єкта та спільними потребами бухгалтерського обліку, контролю, планування, аналізу, оперативного управління. При цьому вони мають забезпечувати автоматизовані збирання і передачу інформації.

Важливим завданням бухгалтерського обліку є побудова моделей облікового процесу з подальшою імітацією його із застосуванням сучасних засобів обчислювальної техніки. Реалізація імітаційних моделей на ЕОМ дасть змогу посилити управлінські функції обліку, передбачити на необхідну дату фінансово-господарський стан підприємства і визначити найбільший ефект від його діяльності. Слід зазначити, що всі розглянуті проблеми бухгалтерського обліку в перехідній економіці пов'язані з розробкою єдиної методологічної моделі обліку та аудиту з використанням сучасних засобів обчислювальної техніки.

З викладеного можна дійти узагальнюючого висновку, що подана методика обліку і контролю із застосуванням сучасної обчислювальної техніки дає змогу:

- впровадити цілком нову модель обліку, побудовану на новому методологічному підході організації обліку і контролю за ринкової економіки;
- автоматизувати весь цикл операцій від введення, контролю, аналізу та аудиту, обробки, систематизації, відображення до прийняття управлінських рішень;

- використати автоматизоване формування первинних даних на місці виникнення інформації;

- на основі інформаційного забезпечення змоделювати обліковий процес, що дасть змогу встановити логічний взаємозв'язок облікових процесів, здійснити моделювання поетапного вирішення завдань, а також їх взаємозв'язків;

- збудувати оптимальну інформаційну систему і на її основі здійснити імітаційне моделювання облікового процесу фінансово-господарської діяльності підприємства;

- впровадити нові методи обліку, які рекомендуються міжнародними стандартами з обліку і контролю;

- приймати управлінські рішення на кожному робочому місці бухгалтера, здійснювати моделювання майбутніх періодів, виявляти негативні моменти у роботі підприємства.

Таким чином, комплексний підхід до обліку, контролю, аналізу, аудиту і управління основними засобами дає змогу оперативно одержувати всі необхідні дані за певний період і суттєво підвищити рівень управління фінансово-господарською діяльністю підприємства.

*Саченко С.І., к. е. н., доцент,
Серединська В.М., к. е. н., доцент
(м.Тернопіль)*

ОСОБЛИВОСТІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

За сучасного рівня розвитку ринкових відносин ускладнюється функція управління підприємством, що веде не просто до зростання ролі управління